

Werknemer of zzp'er: waar moet ik op letten?

Van een arbeidsovereenkomst is sprake als de ene partij (de werknemer) zich verplicht om in dienst van de andere partij (de werkgever) gedurende een zekere tijd arbeid te verrichten tegen loon. Voor de kwalificatie van een arbeidsovereenkomst zijn kortgezegd de volgende elementen van belang: 'arbeid', 'loon' en 'gezagsverhouding' (in dienst van). Ook als partijen dachten een overeenkomst van opdracht te hebben gesloten, kan achteraf worden geoordeeld dat sprake is van een arbeidsovereenkomst, met alle arbeidsrechtelijke en fiscale gevolgen van dien.

Of een overeenkomst moet worden gekwalificeerd als een arbeidsovereenkomst, hangt af van alle omstandigheden van het geval, die in onderling verband moeten worden bekeken. Twee fases moeten worden onderscheiden: i) de uitlegfase en ii) de kwalificatiefase. In de uitlegfase wordt vastgesteld wat partijen zijn overeengekomen. In de kwalificatiefase worden de vastgestelde afgesproken rechten en plichten getoetst aan de wettelijke definitie van de arbeidsovereenkomst.

Onderstaande 9 gezichtspunten, gebaseerd op rechtspraak van de Hoge Raad, kun je gebruiken bij de vraag of sprake is van een arbeidsovereenkomst.

1. Aard en duur van de werkzaamheden

- Hoe specialistischer de werkzaamheden, hoe meer dit wijst op **zelfstandigheid**.
- Eenvoudige werkzaamheden wijzen meer op **werknemerschap**.
- Een inspanningsverplichting van de werker wijst meer op **werknemerschap** dan een resultaatsverplichting.
- Langdurige opdrachten wijzen meer in de richting van **werknemerschap**.
- Opdrachten met een kortere duur wijzen meer op **zelfstandigheid**.

2. Wijze waarop de werkzaamheden en werktijden worden bepaald

- Hoe meer vrijheid de werker heeft om de werkwijze, werktijden en locatie van de werkzaamheden te bepalen, hoe meer dit wijst op **zelfstandigheid**.
- De mogelijkheid voor de werker om een opdracht te weigeren, wijst eerder op **zelfstandigheid**.
- Gedetailleerde (tussentijdse) werkinstructies wijzen eerder op **werknemerschap**.
- Het geven van feedback op het resultaat van het werk wijst meer op **zelfstandigheid**.

3. Mate waarin de werkzaamheden én de werker onderdeel zijn van de organisatie van de opdrachtgever (inbedding)

- Inbedding van het werk in de organisatie van de opdrachtgever: als een werker wordt ingeschakeld voor werkzaamheden die behoren tot de normale bedrijfsvoering van de opdrachtgever (kernactiviteiten), wijst dit eerder op **werknemerschap**.
- Inbedding van de werker in de organisatie van de opdrachtgever. Denk aan de werker die werk verricht dat ook door werknemers wordt verricht, die gebruik maakt van materialen van de opdrachtgever, die deelneemt aan personeelsactiviteiten (bijv. bedrijfsuitjes, overleggen en beoordelingen) en die zich moet houden aan de werktijden van de opdrachtgever. Dit wijst eerder op **werknemerschap**.

4. Wel of geen verplichting het werk persoonlijk uit te voeren

- Een verplichting om het werk persoonlijk uit te voeren wijst eerder in de richting van **werknemerschap**.
- De mogelijkheid van vervanging is een aanwijzing voor **zelfstandigheid**.

5. Manier waarop afspraken tot stand zijn gekomen

- Weinig tot geen onderhandelingsruimte van de werker is een indicatie voor **werknemerschap**.
- Andersom wijst veel onderhandelingsruimte meer op **zelfstandigheid**.

6. Manier waarop de beloning is bepaald en wordt uitbetaald

- Als het tarief door de werker wordt bepaald of een uitkomst is van onderhandeling, wijst dit eerder op **zelfstandigheid**.
- Als over het tarief minder onderhandelingsruimte bestaat, wijst dit eerder op **werknemerschap**.
- Als een werker zelf facturen uitstuurt, wijst dit meer op **zelfstandigheid**.
- Als de opdrachtgever de facturen opmaakt of automatisch de beloning betaalt, is dit een indicatie voor **werknemerschap**.

7. Hoogte van de beloning

- Als de beloning vergelijkbaar is met het loon van werknemers, wijst dit eerder op **werknemerschap**.
- Hoe groter het verschil met werknemers, hoe meer dit wijst op **zelfstandigheid**.
- NB Wetsvoorstel 'Verduidelijking beoordeling arbeidsrelatie en rechtsvermoeden': bij een uurtarief onder € 33,- ex btw, vermoeden van een arbeidsovereenkomst. Het is dan aan de opdrachtgever om aan te geven waarom geen sprake is van een arbeidsovereenkomst.

8. Mate waarin de werker bij de opdracht commercieel risico loopt

- Hoe meer commercieel risico de werker loopt, hoe meer dit op **zelfstandigheid** wijst. Denk aan: geen vergoeding bij ziekte en de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het resultaat.
- Hoe meer commercieel risico bij de opdrachtgever ligt, hoe sneller dit wijst op **werknemerschap**.

9. De mate waarin de werker zich als ondernemer gedraagt of kan gedragen

- Als de werker zich bij soortgelijke opdrachten voor andere opdrachtgevers als ondernemer gedraagt, wijst dit meer op **zelfstandigheid**. Denk aan naamsbekendheid, eigen website, inspanningen voor het verkrijgen van nieuwe opdrachten, inschrijving in de KvK, eigen spullen en het hebben van meerdere opdrachtgevers.
- Als de opdrachtgever invloed uitoefent op wat de werker naast de opdracht doet door een concurrentiebeding en/of relatiebeding af te spreken met de werker, wijst dit meer in de richting van **werknemerschap**.

Let op!

- Breng de afspraken die je met de zelfstandige maakt ook daadwerkelijk in de praktijk.
- Niet elke omstandigheid/afpraak hoeft even zwaar te wegen! Dit is mede afhankelijk van de mate waarin een betreffende omstandigheid/afpraak daadwerkelijk betekenis heeft voor de werker.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met

→ www.declercq.com

Jaouad Seghrouchni

| Advocaat

Arbeid & Medezeggenschap

✉ j.seghrouchni@declercq.com

☎ 06 30 31 77 54